

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po poł. Rekwizytów nadstawianych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petirowi jednosłpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 20.

Ważne dla Elektrowni

nadszedł większy transport przewodników cynkowych KGZ I, 5, ceny niskie, żądajcie natychmiast oferty, biuro techniczno-handlowe

H. Arenstein, Warszawa Chłodna 20.

0316—

Dotychczasowe wyniki rokowań pokojowych.

Przerwane na dziesięć dni rokowania pokojowe w Brześciu Litewskim będą za kilka dni nawiazane na nowe. Przypomnijmy sobie tedy, do czego one doprowadziły dotychczas.

W ważnej sprawie terytorjów o kupowanych delegacji rosyjska oświadczyła, że rząd rosyjski uznaje prawo wszystkich bez wyjątku narodów, zamieszkałych w Rosji, do samookreślenia: do oddzielenia się od Rosji.

W danym przypadku mowa tu, jak wiadomo, o Królestwie Polskiem tudzież o Litwie, Kurlandii i częściach Estonji oraz Inflant. Ludność tych terytorjów powinna utrzymać możność najzupełniej swobodnego wypowiedzenia się w najkrótszym, ściśle ustalonym terminie, czy chce połączyć się z tem lub innym państwem, lub też utworzyć samodzielne państwo.

Propozycja rosyjska zmierza zatem bądź do plebiscytu, bądź do obrania—jeśli dobrze tłumaczymy sobie jej treść—normalnego przedstawieli narodu.

Termin opuszczenia zajętych terytorjów oraz bliższe szczegóły demobilizacji wojsk winny być ustanowione przez specjalną komisję wojskową.

Na to Niemcy i Austro-Węgry odpowiedziały, że ludność terytorjów ekwipowanych już się wypowiedziała za niepodległość państwową, a więc za oddzielenie się od Rosji i zaproponowały, aby rząd rosyjski uznał te oświadczenia ludności za wolę narodu. Jednakże państwa centralne przystają na to, aby odbyło się dodatkowe „uprawomocnienie” już istniejących oświadczeń drogą głosowania ludowego na szerokiej podstawie, bez jakiegokolwiek nacisku wojskowego, co już opracuje szczegółowo specjalna komisja. Co się zaś dotyczy wycofania wojsk z zajętych terytorjów, to delegaci niemieccy za proponowali, aby się to stało dopie-

ro po demobilizacji wojsk rosyjskich i po ostatecznym zawarciu pokoju.

Oświadczenia te nie zadowolili delegatów rosyjskich którzy obstawali w dalszym ciągu przy tem, że zupełna nieobecność wojsk obcych jest niezbędnym warunkiem swobodnego głosowania ludowego.

Tak zatem rzeczy dziś stoją, gdy chodzi o najważniejsze zagadnienie: terytorja okupowane.

Pisma berlińskie, komentując dotychczasowy przebieg rokowań brzeskich i badał że bez wyjątku przyjmując osiągnięty wynik z wielkim zadowoleniem, zaznaczają osobiście „zadziwiająca szybkość”, z jaką delegaci przychodzili do zgody. Czy się ta pojednawczość utrzyma i nadal? O tem przekonamy się wkrótce gdy rokowania będą ponownie nawiazane.

Sądząc z urzędowych wynurzeń przedstawicieli bolszewickich, przetrwać 10 dniową w poradach zarządzone w celu dania koalicji czasu do namysłu nad przystąpieniem do rokowań pokojowych. Jeśli tak było w istocie, to dziś, po nowych deklaracjach Lloyd'a George'a, Pichona i Orlanda, wydaje się niewątpliwem, że inicjatywa rosyjska i tym razem nie przyda się na nic. Od Zachodu bowiem żadnych się nie odczuwa powiewów pokojowych. Wobec tego zaś niektóre ogólne propozycje rosyjskie nie mogą być przyjęte przez państwa centralne, albowiem, jak brzmi komunikat biura Wolffa, propozycje te „jedynie wtedy mogą być spełnione, jeżeli wszystkie, biorące udział w wojnie państwa zobowiążą się w ustalonym terminie, bez żadnego wyjątku, do jaknajskrupulatniejszego przestrzegania warunków zadowalających w równej mierze wszystkie narody”.

Usiłowania rządu bolszewickiego zatem nie sproważą widocznie po koju powszechnego, jak sobie obiecywano.

wschodzie od Monchy rozchwiało się. Podczas drobnych utarczek rozszerzono na południe od Mareoing zdobytych terytorjalną z d. 30 grudnia. Liczba jeńców powiększyła się o jednego oficera i 70 żołnierzy.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Front wojsk ks. Albrechta.

Na północ od Presnes i po obu stronach Ornes, jak również na pół-

noc i południe od St. Michiel działalność artyleryjska chwilami ożywała.

Wschodni teren walk.

Nic nowego.

Front macedoński.

Nic szczególnego.

Włoski teren walk:

W okolicy Monte Tomba w ciągu dnia trwały gwałtowne walki artyleryjskie.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Manifestacja pokojowa.

PETERSBURG, 2 | 2. Dn. 30 grudnia odbyła się w Petersburgu olbrzymia manifestacja z powodu wyników rokowań pokojowych.

Co do wspaniałości równała się ona manifestacji 1 go maja.

Nowa republika.

LONDYN, 2 | 2. W Besarabji ogłoszono republikę Mołdawską z pozostaniem w federacji rosyjskiej.

Okropna katastrofa.

STOKHOLM, 2 | 2. Fort p. n. „Piotr I-szy” pod Kronsztatem, wyleciał w powietrze.

Ważne obrady.

MONACHJUM, 2 | 2. Komisja dla spraw sagraicznych Rady związkowej Rzeszy niemieckiej zebrała się w dn. 2 stycznia na posiedzenie, w celu omówienia ważnych spraw polityki bieżącej.

Prasa amerykańska o rokowaniach pokojowych.

Korespondent „Berliner Tageblatu” donosi z nad granicy szwajcarskiej; Według depeszy wydania paryskiego „New York Herald” z Nowego Jorku, prasa Stanów Zjednoczonych oświadcza jednomyślnie, że deklaracja hr. Czernina podczas rokowań pokojowych w Brześciu Litewskim nie wplynie zgola na decyzję Stanów Zjednoczonych co do uczestniczenia w wojnie.

W przededniu wielkiej bitwy na Zachodzie.

Francuscy krytycy wojskowi przygotowują opinie publiczną, iż na Zachodzie nastąpi niebawem wielka bitwa, w której trzeba się liczyć z możliwością odwrotu wojsk koalicyjnych.

Chwila bieżąca.

— Z Rosji donoszą, że rzucono w Odesie na amerykański konsulat bombę, która wyrządziła znaczne szkody.

— „Daily Mail” donosi, że Lloyd George w Izbie gmin oświadczył, że Anglicy nie wydadzą nigdy Palestyny i Jerozolimy.

— Guate-malę nawiedziło trzęsienie ziemi. Część miasta jest zniszczona. Wiele osób zginęło, tysiące są bez dachu.

— Generalny Sekretarjat Ukrainy odpowiedział, że republika ukraińska wobec wszystkich grup państwowych, pragnie przestrzegać ścisłej neutralności.

— W angielskich sferach przemysłu wojennego panuje przekonanie, że pokój powszechny zawarty będzie w ciągu roku 1918.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwartera Główna donosi dnia 1 stycznia: Zachodni teren walk.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

W lesie Houthouster i pod Paschandaale ogień artyleryjski chwilowo wzrastał. Silne angielskie natarcie wywiadowe na południowym

— Rząd Stanów Zjednoczonych zaskwestrował na potrzeby wojenne cały prąd elektryczny wytwarzany przez wodospad Niagary.

Co słycać nowego?

Organizowanie legionu rosyjskiego we Francji.

Rosyjski generał Lochwickij, który od roku walczy na froncie francuskim, wydał we Francji odezwę do wszystkich mieszkających tam Rosjan z wezwaniem, aby wstępowali jako ochotnicy do rosyjskiego narodowego legionu, by walczyć za sprawę sojuszników.

Serbja nie idzie w ślady Rosji.

Serbski poseł w Hadze wobec pogłosek, jakoby Serbja w porozumieniu z rządem rosyjskim prowadziła rokowania o pokój odrębny, oświadczył, co następuje: Serbja nie popiera absurdów bolszewickich. Jak wszyscy uczeni rosjanie odrzucają program bolszewików, tak samo i Serbja nigdy nie ulegnie swemu odwiecznemu wrogowi.

Armja rosyjska uważa się za zdemobilizowaną.

Batkańska agencja donosi z Petersburga, że armja rosyjska uważa się za zdemobilizowaną. Żołnierze udają się do swoich miejsc przynależności.

Wojska rekwirują pociągi i używają ich po usunięciu podróźnych cywilnych

Eksplozja karbidu.

W porcie Fiume eksplodował onegdaj statek przewożący „Sphet”, załadowany 35 wagonami karbidu. Kapitan i wielu ludzi z załogi odniosło ciężkie obrażenia. Powód katastrofy jest jeszcze na razie nie znany.

Wjazd do Rosji i wyjazd za granicę.

Sekcja rosyjskiej strazy pogranicznej przy Komitecie armji, marynarki i robotników wydała instrukcje w sprawie wjazdu do Rosji i wyjazdu za granicę.

Osoby wyjeżdżające z Rosji powinny mieć osobne zezwolenie Komitetu wojenno-rewolucyjnego, z Finlandji zaś obwodowego komitetu armji, marynarki i robotników finlandzkich.

Wszystkie osoby wyjeżdżające za granicę, mężczyźni, kobiety, dzieci są dokładnie rewidowane, również i rzeczy wyjeżdżających podlegają dokładnej rewizji. Wszystko, czego nie pozwala się wywozić z Rosji, jest konfiskowane.

Do Rosji bez przeszkody mogą przyjeżdżać osoby, zaopatrzone w paszporty dyplomatyczne, wydane przez państwa koalicyjne, neutralne i awizowane przez zagranicznych przedstawicieli rady komisarzy ludowych.

Bez specjalnego pozwolenia są przepuszczani tylko emigranci polityczni.

Puryzkiwicz stał na czele ruchu monarchistów.

„Bund” berneński zamieszcza, według „B. Z. am Mittag”, taką wiadomość korespondenta z Rosji:

Aresztowany przez bolszewików Puryzkiwicz oświadczył na śledztwie, że jest zdecydowanym monarchistą.

Były poseł dumski uskarżał się na to, że teraz nie ma w Rosji żadnego odpowiedniego kandydata na tron carski. W żadnym razie Puryzkiwicz nie życzyłby sobie ponownego wstąpienia na tron Mikołaja II-go, ale są-

dzi, że w danej chwili stosowny car się znajdzie.

Puryzkiwicz, jak to wykazało śledztwo, stał na czele związku oficerów monarchistycznych.

Najpierw pokój.

Petersburski „Dien” donosi, że Trocki oświadczył na kongresie chłop skim wobec pewnej grupy delegatów, że konstytuanta zwołana będzie dopiero po podpisaniu pokoju Oświadczył on: Przedstawimy konstytuancie pokój już zawarty i spodziewamy się, że otrzymamy aprobatę naczej polityki.

Sprawa polska w Szwajcarji.

P. Henryk Faży, przewodniczący genewskiej Rady Stanu, który kilkakrotnie przewodniczył, już na meetingach w Genewie, poświęconych sprawie polskiej, przewodnicząc ze starszeństwa nowej sesji parlamentu szwajcarskiego w mowie inauguracyjnej następujący ustęp poświęcił sprawie polskiej:

Widzę jasniejąca utrznąć odrodzenia nad Belgją, Luksemburgiem i innymi narodami, które wskrzeszone do życia zajmą należne im miejsca w rządzie państw neutralnych. A Polska przedewszystkiem czyż nie zasługuje jako męczennica, który tyle krwi przelała w tej wojnie, by stać się panią swych losów i swego orzernia? Stanowić ona będzie warowne państwo, państwo buforowe wśród wielkich państw ościennych i będzie gwarancją pokoju międzynarodowego.

Ten ustęp przemówienia powitali posłowie szwajcarscy ogólnym aplauzem, a prasa podkreśliła sympatycznymi uwagami.

Dla przyjaciół Astronomji. Najkrótszy dzień.

„Święta, Lucia
Dnia dorzucac”.

Dzień św. Lucji, to dzień 18 grudnia; tymczasem najkrótszy dzień mieliśmy dopiero 28 ubiegłego miesiąca. Powyższe więc zdanie ludowe, jak wogóle wszelkie zdania ludzkie, nie zawiera w sobie prawdy bezwzględnej. Jest w niem coś tylko prawdy. A mianowicie już 10 grudnia czas między południem i zachodem słońca staje się najkrótszym; 16 zaś poprzez dzień św. Lucji przyrasta nawet o całą minutę. Inaczej się jednak dzieje przy wschodzie gwiazdy, której dzień zawdzięcza swe istnienie. Tu dopiero dnia 28 grudnia słońce dobiega kresu coraz późniejszego wstania, i tegoż dnia następuje zaledwie zrównoważenie czasu przybywania dnia przy zachodzie z ubywaniem przy wschodzie. Od tej chwili dzień, to jest czas przebywania gwiazdy życia nad poziomem naszym, rośnie. Aż do 4 stycznia, w którym to dniu i przy wschodzie dzień zyskuje na długości jedną minutę, zawdzięczamy ukracanie nocy późniejszemu zachodowi.

A ile czasu trwał w Częstochowie dzień najkrótszy 28 grudnia?

Według formuły $\cos \frac{T}{2} = -\operatorname{tg} l \operatorname{tg} d$,

gdzie T oznacza długość dnia, l — szerokość geograf. czną naszego miasta (w przybliżeniu $l = 50^{\circ} 47'$), d zaś odległość słońca od równika niebieskiego ($d = -23^{\circ} 18' 15'' 6$ w południe dnia 28 grudnia — czas średni Geenwich), — czas pozostawania słońca w granicach poziomu naszego równał się 8 godzinom i 4 minutom w przybliżeniu.

Ks. B. Metler.

P. S. — Na liczne zapytania chciwych wiedzy astronomicznej: — kiedy powsta-

nie uchwalone w r. 1914 przez Magistrat miasta Częstochowy obserwatorium astronomiczne i meteorologiczne. — odpowiedź mogę zapewnić, że świątli opiekunowie grodu z pod Jasnej Góry czekają jedynie na sposobniejszą chwilę, aby ustatkować, o której powiedziano: „Mulier ante a sole, et luna sub pedibus ejus et in capite ejus corona stellarum duodecim” — umożliwić duchom o wyższych aspiracjach bieg po drogach najwyższego postępu, jaki zapewnia wiedza niebieska.

KRONIKA.

Z Rady miejskiej.

Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej prezes, p. B. Kondratowicz, zawiązał Radę, że zgodnie z regulaminem p. przewodniczącego Rady mianuje władza nadzorcza na okres jednego roku, przyczem nominacją trwa, zwykle do 1 stycznia, wyjątkowo p. B. Kondratowicz opuszcza zajmowane dotychczas stanowisko.

Jak się dowiadujemy, wobec tego, że według statutu miejskiego przewodniczący Rady mianuje władza nadzorcza, naczelnik powiatu częstochowskiego nadesłał do inż. K. Wolfkego pismo, w którym zawiadania dotychczasowego wiceprezesa Rady, iż mianuje go prezesem Rady m. Częstochowy. Tej samej treści zawiadomienie otrzymał wczoraj Magistrat.

Jak powitaliśmy Rok Nowy?

Nie witaliśmy go tak jak dawniej.. W tych pięknych arkadyjskich czasach, gdy cukier był za złotówkę a chleb bez karkot... Śmiech prym wówczas dzierzył...

Zazwyczaj bywał Sylwester barometrem serc... Pan radea, czy inny pater familias, córeczek tuzin mający na wydaniu, zapraszał młodzież — małżeńską wędkę zakładał i zięciów, jak szczeniaki z sadzawki, wyciągał.

Dziś trochę inaczej.

W salonach „Polonii” drzemają dostojne fotele, „Lutnia” nie dzwoniła huczynym dygotem mazura, a „Jaska” nastroju nie było nawet za lichą markę, w „Apolle” prawdziwy fakir indyjski (wprost z Łodzi przybyły) w edycji Mcjtesza nie śniagał ciekawych.

Bawiono się trochę w kilku zrzeszeniach zawodowych, głównie w lokalach prywatnych.

W tym nastroju „radości”, który gwałtem chłaniał włoścy do każdego toastu, wciąż wydobywał się smutek. Częstochowa nie rozbrzmiewała weselom, pustka tknęła się po ulicach, latarnie słabe rzuciły światło...

Na przedmieściach nędzka i chłód wkładały się przez wszystkie szpary nieopalonych mieszkań. Sylwester w czwartym roku wojny!

W dniu Nowego Roku życzenia sobie jak zwykle wiele szczęścia. W tych życzeniach więcej było może traicy niż nadziei.

Jedynie stróż wystąpił z poematem, która jednak rozbiła się przeważnie o kieszeniową obojętność lokatorów. Te oczywiscie wywoływało cały szereg mniej lub więcej przychylnych epitetów ze strony nowoczesnych cerberów.

Ta noworoczna dygresja jednakże nie przeszkodziła nam zerwać pierwszą kartkę kalendarzową z uczuciem, że lepiej nam będzie w roku 1918!

Aspiranci oficerzy.

Bawi w naszym mieście kilku aspirantów oficerskich szkoły podchorążych w Ostrowiu, którzy odwiedziła redakcję naszego pisma, składając nam życzenia noworoczne.

Dla rodzin legjonistów.

Wsparcia dla rodzin legjonistów z Częstochowy i okolic wypłacane są w biurzo powiatu dziś we czwartek 10 b. m.

Ważne dla właścicieli nieruchomości.

W niedzielnym „Gońcu” pisaliśmy o potrzebie uregulowania w Częstochowie kwestji wycierania kominów. Obecnie dowiadujemy się, że w dniach najbliższych ukaże się rozporządzenie, rozstrzygające tę sprawę, które głosi, że wyłącznie prawo wymiatań i oczyszczania kominów w naszym mieście przekazane zostało Straży Ogniowej Ochotniczej, a dalej, że unieważnione zostają wszystkie umowy właścicieli nieruchomości z przedsiębiorcami prywatnymi, że kominy należy wymiatać co 3 tygodnie w zimie i co 6 tygodni w porze letniej.

Stosownie do rozporządzenia tego, właściciel domu obowiązany jest na własną koszt z wycieranie kominów u uścieli Straży Ogniowej na początku każdego zimy.

Opłaty będą następujące: 1) od małych domów, niemających więcej jak 6 palenisk 1 marka kwartalnie, 2) od nieruchomości, mających więcej nad 6 palenisk 15 fen. od każdego paleniska kwartalnie, w tych domach, gdzie jest ogrzewanie centralne, opłata wynosić będzie 15 fen. od każdego pokoju kwartalnie.

Niezależnie od wymienionych opłat, za poszczególnie nadzwyczajne czyszczenia będą ustalone opłaty specjalne.

Nie dotrzymali przyrzeczeń.

W tych dniach odbyło się w Częstochowie ważne zebranie miejscowej organizacji sjonistycznej, na którym wielu mówców krytykowało bardzo ostro bierne zachowywanie się radnych sjonistów, którzy pozwolili obrząz w Radzie miejskiej żargon i nazywać go „nieszczęśliwym żydowskim”.

Radni sjonisci, nie dotrzymali przyrzeczeń, składanych organizacji sjonistycznej przed objęciem mandatów, dlatego też wszyscy zebrani uchwalili odpowiedni protest.

Z popędu w zakładzie freblowskim p. Ligzówny.

W tych dniach w kościele św. Rodziny ks. dziekan Wróblewski odprawił uroczyste nabożeństwo na intencję zakończenia półrocznego szkolnego w zakładzie freblowskim p. Ligzówny.

Po nabożeństwie freblanki wraz z przelożoną udaly się do zakładu, gdzie p. Wróblewska, znana działaczka na polu społecznym, rozdała ochotnikom, kończącym kurs nauki, świadectwa.

Z ramienia R. O. przemawiała p. M. Moczyłowska. W imieniu ochotniarok p. Cedrowna dziękowała przelożonej, p. Wróblewskiej i R. O. — Świadectwa otrzymały następujące pp. Cedrowna Katarzyna, Kałówna Helena, Kałówna Zofja, Śliwińska Walerja, Unterbergerówna Lucyna, Urbanówna Zenobia i Wójcikówna Władysława.

Po rozdaniu świadectw odbyły się popisy i śpiewy pod kierunkiem p. E. Makoszy.

Wykonawców obdarzono oklaskami, poczem otwarto wystawę robotek freblanek i dzieci.

Co loteria R. G. O. przyniesie krajowi.

Działalność zarządu R. G. O. do wednie świadczy, ile z tego źródła osiągnąć może kraj przy racjonalnej gospodarce. Zarząd loterii R. G. O. przekazał na najbliższe dziś po-

trzeby — na pomoc ogólnie krajową dla ludności klęską wojny dotkniętej — z loterii dobroczynnej — mk. 430,000, z I loterii klasycznej 1917 r. — mk. 680,000, z II loterii klasycz. 1917 r. — mk. 1,050,000. Ogółem mk. 2,010,000, co stanowi mniej więcej połowę budżetu R. G. O.

W r. b. R. G. O. z loterii osiągnąć będzie mogła z górami 5,000,000 mk., wypuszczana bowiem obecnie III loteria dać powinna 2,500,000 mk., IV zaś, w razie powiększenia losów, jeszcze więcej. Żeby dane powyższe nie były jednostronne, przytoczyć również musimy dane o sumach, wypłaconych bezpośrednio przez loterię ludności pod postacią wygranych mk. 700,000, z I loterii klasycznej — mk. 3,000,000, z II loterii klasycznej — mk. 5,292,000. Ogółem wypłacono graczom blisko mk. 10,000,000 mk. niezależnie od tej olbrzymiej sumy kolektorzy, dostawcy, współpracownicy itd. zarobili dzięki loterii z górami 1,000,000 marek.

Honoraria lekarskie.

Jak donosiliśmy niedawno lekarze piotrkowcy za zwykłą poradę w domu określili honorarium na 12 koron, w mieszkaniu chorego zaś na 20 koron.

Obecnie w ślady Piotrkowa wstąpił i Sosnowiec, gdzie jak komunikuje „Iskra” ustalone następujące normy:

Za zwyczajną poradę lekarską w mieszkaniu lekarza w godzinach brzyjęć 5—6 marek, za poradę w mieszkaniu chorego 8—10 marek (za wizyty dalsze odpowiedni ekwiwalent i dodatek na konie), wizyty wieczorem o 50 proc. droższe, w nocy — o 100 proc., za leczenie jednocześnie kilku chorych w jednym mieszkaniu od każdego następnego 5 marek, za udział w poradzie lekarskiej 15 marek.

Normy te nie stosują się do niezamożnej ludności, której większość korzysta z bezpłatnej pomocy lekarskiej na rachunek magistrata.

Mozna mieć nadzieję, że ruch ten w kierunku podwyższania opłat, ujawni się i w innych miejscach, a więc i w Częstochowie.

Jutrzejszy wieczór akademików.

Jutro w piątek 4 bm. w sali Straży Ogniowej urządzone będzie wieczór akademicki na korzyść niezamożnych częstochowian studentów wyższych uczelni warszawskich i krakowskiej.

Noworodek na ulicy.

Przechodzący po godz. 10 wieczorem ul. Ogrodową w poniedziałek p. Z. zauważył obok browaru K. Szwedego jakiegoś zawiniątko, które, jak się okazało, było niemowlęciem płci męskiej, porzuconym przez matkę, czy też rękę zbrodniczą, która zatykając dzięciołu usta watą, owinęła go w kałki płótna i papieru, rzucając na bruk uliczny. Znalazca zaopeczkował się małym obywatelom, odnosząc go do komisariatu policji przy ul. Krakowskiej, skąd dziecię powędrowało musiało do szpitala żydowskiego na Zawodziu. W sprawie tej prowadzone jest energiczne śledztwo.

Dziecko zostało ochrzczone i dano mu imiona św. Marjana i Sylwestra.

10 marek nagrody.

Przechodząc ul. Dojazd i aleją do cukierni Jackowskiego zgubiono pęk kluczy. Znalazca raczy odnieść do administracji „Gońca” za nagrodą.

Podziękowanie.

Wolni miejskiej Deputacji żywnościowej za pośrednictwem „Gońca” składają serdeczne podziękowanie pp. urzędnikom tej instytucji za ofiarowaną im gwiazdkę.

Z aresztu przy Magistracie.

W areszcie przy Magistracie znajduje się obecnie 92 aresztantów. Pomiedzy nimi 15 kobiet.

Wiedeń w śniegu.

Trwające od kilku dni silne opady śnieżne zasypały ulice i place miasta masami śniegu, powodując wprost katastrofalne przerwy w ogólnej komunikacji i zapowietnianiu stolicy. Pociągi przychodzą z kilku, a nawet kilkunastogodzinnym opóźnieniem, tramwaje kursują tylko miejscami i chwilowo, wszelki ruch wozy i motorowy został wstrzymany. Również uległ przerwie ruch kolei miejskiej.

Wszelką akcją ratunkową utrudnia brak sił do czyszczenia ulic. W dniu wczorajszym pracowało nad odgarnianiem śniegu i czyszczeniem ulic przeszło 15,000 robotników, przeważnie oddziałów wojskowych. Ponieważ opady trwają dalej, a wysokość śniegu na ulicach dosięga już przeszło 50 centymetrów, burmistrz miasta zawezwał mieszkańców, aby dobrowolnie zgłaszali się do urządzania śniegu i spieszyli z pomocą w czyszczeniu ulic.

Według obliczeń ilość śniegu, zawalającego miasto wynosi około 8 milionów metrów kubicznych, do wywiezienia których trzeba użyć 2,200,000 wozów.

Obecny opad śnieżny jest największy, jaki nawiedził Wiedeń w ostatnich kilkudziesięciu latach.

Z Warszawy.

Z Rady ministrów.

Biuro prasowe przy departamencie spraw politycznych komunikuje nam:

W sobotę po południu odbyło się posiedzenie rady ministrów. Na porządku dziennym obrad była przedewszystkiem sprawa delegacji na konferencję w Brześciu Litewskim. Następnie obradowano nad sprawą organizacji wojska i pomniejszych bieżącymi sprawami, między innymi nad zniesieniem moratorium wekslowego w okupacji austriackiej.

Zbliża i zdaleka.

Sześć ofiar gazu w Wiedniu.

Skutkiem wadliwego przewodu gazowego w mieszkaniu przy Koelbigasse w Wiedniu uległo zatruciu gazem 6 osób. Mimo energicznego ratunku żadnej z nich nie przywrócono do życia.

Uprzejmie prosimy Sz. prenumeratorów o uregulowanie zaległej prenumeraty Administracja.

Ogłoszenia urzędowe.

Rozporządzeniem z dnia 16-go października 1917 r., nr. 87 VBI, zniesiono obowiązującą w paszportcie przy podróżach z General-Gubernatorstwa warszawskiego do c. i k. wojskowego General-Gubernatorstwa Lubelskiego.

Przy podróżach z General-Gubernatorstwa warszawskiego do monarchji Austriacko-Węgierskiej należy nadal wizaować paszporty w jednym z odnosnych wydziałów Naczelnego dowództwa armji (A. O. K.). Wydziały wizaowania paszportów istnie-

ją w Warszawie przy przedstawicielu Naczelnego Dowództwa Armji (Szczygła 12), następnie w Granicy. Rozwadowie, Krakowie, Lwowie i Tarnowie.

Przedstawiane do wizowania paszporty muszą czynić zadość obowiązującym w Austrii i na Węgrzech przepisom policyjno-paszportowym, w szczególności zaś

a) muszą być zaopatrzone w uwierzytelnioną urzędowo fotografię i własnoręczny podpis właściciela paszportu,

b) muszą zawierać dokładne dane, wyjaśniające, dokąd i w jakim celu się jedzie.

Podania o wizowanie paszportów możliwe ośm dni przed zamierzonym dniem wyjazdu.

Wizowanie paszportów odbywa się bezpłatnie.

Paszporty, złożone przez pośredników, nie będą wizowane prędzej, niż złożone przez wybierających się w podróż. Ostrzeżenie się przeto przed zawodowymi pośrednikami, którzy tytułem rzekomej opłaty za wizę lub stempel lub też za swą rzekomą interwencję w wydziale wizowania paszportów wyludzają od publiczności pieniądze.

Podróże do ściślej ograniczonych obszarów wojennych monarchji austriacko-węgierskiej są zasadniczo wzbronione. Wyjątki mogą dopuścić jedynie miejscowe kompetentne władze wojskowe. O granicach ściślej obszarów wojennych, oraz o wydziałach, upoważnionych do wystawiania specjalnych przepustek, udzielają informacji wydziały wizowania paszportów przy Naczelnym Dowództwie Armji.

Każdy cudzoziemiec, który na zasadzie paszportu zagranicznego udaje się do Austrii, winien przedstawić swój paszport do wizy w każdej gminie, w której zatrzymuje się dłużej nad 12 godzin, natychmiast po przybyciu do gminy i podać, jak długo zamierza pozostać w gminie; o ile zaś pozostaje w gminie dłużej nad 24 godziny, powinien przedstawić paszport miejscowym władzom policyjnym dla wizowania również przed odjazdem. (Par. 6 rozporządzenia całego ministerjum z dnia 26-go września 1916 r. Nr. 328 RGBI).

Przedstawiciel e. i k. Naczelnego Dowództwa Armji przy C. N. General-Gubernatorstwie warszawskiem.

Teatr PARYSKI

PROGRAM od wtorku 1-go do piątku 4-go stycznia 1918 r. włącznie.

Program Noworoczny.

SENSACJA I

PRZESZŁOŚĆ MŚCI SIĘ

Sensacyjny dramat w 5-ciu częściach. Słynna z urody i talentu **Marja Widal** w roli głównej.

NAD PROGRAM: Amerykański dentysta (komiczne)

—Dla dzieci wejście wzbronione.—
—Muzyka: Kwintet Artystyczny.—

—Bufet cukierniczy przy teatrze.—
—Szczegóły w programach.—

Teatr „ODEON”

Program od Wtorku 1-go do Soboty 5-go Stycznia r. b.

Ślad pierwszej miłości

Znakomity dramat życiowy w 4-ch aktach, z serji „Nordisk”. W roli głównej słynny artysta duński **Gunnar Tolnaes** znany zaszczytnie z odtworzenia roli głównej w słynnym dramacie: „Żona Maharadży”.

Flota amerykańska
(Zdjęcie z natury)

Podróż napowietrzna
(Wyborna komedia w wykonaniu artystów duńskich)

Ceny miejsc zwykłe. — — — — — Szczegóły w programach.

Ofiary

Na bezdomnej dzieci Dzieci ze szkoły z Kościelca mk. 6 kwit 430
Zamiast powiększowan noworocznych Garzta Zofia na biednych do uzn. red. mk. 3 kwit 425,
na Macierz Szkolną Kontkiewicz mk. 25 kwit 426, Ignacy i Anna Sobczakowie na Sekcję przeciwzbroczą mk. 5 kwit 429,
E. Brühl na Samopomoc Straży Ogniowej Mk. 10. kwit 435.

Właściciel domu przy ulicy św. Władysława 16, Walenty Koćwin uprasza lokatorów, którzy wyjechali z początkiem wojny i pozostawili rzeczy, które od 3-ch lat z powodu nie przewietrzania uległy zniszczeniu, o zgłoszenie się prawych właścicieli, gdyż po terminie miesięcznym w razie nie zgłoszenia się zostaną przez licytację sprzedane **Walenty Koćwin.**

Przedam futro podszyte czarnymi baranami Szkolna 8a m. 6. —

Meble, stoły, biurka, biblioteki, szafy, łózka, otomana, garnitur salonowy pianino i fortepian ul. Panny Marji 12 1193-

Dziś ślizgawka Szkolna 15a.

Udzielam lekcji stenografji polskiej i niemieckiej Wiad. w Adm. Gońca

Prosiłki do sprzedania fol. Lelusin ul. Cienna 20 S. Bzowski. 1216-

Dona, Ekspedjentka i kasjerka poszukują posady mogą wyjechać. Długoletnie zaszczytne świadectwa. Wiadomość wielmożni Państwo Fischer Krakowska 28 1219-

Księgarnia A. Sgera ul. Panny Marji Nr. 14 kupuje każdą ilość używanych marek pocztowych „Russisch-Polen” i Gen-Gouv. Warschau. 1220-

Stróż młody bezdzietny potrzebny saraz Jasnogórska Nr. 11 1212-

3 pokoje 2 pokoje i 1 do wynajęcia saraz Szkolna 27 1225-

Do wynajęcia sklep z mieszkaniem ul. Panny Marji 50 światło wprowadzone 1-

Do wynajęcia Kostjumy Damskie, Krakowskie, Kontusy i inne. ulica Wieluńska Nr. 3 Skrzyżka. 1228-

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski
ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-1 i 8-7
Ceny przedwojenne.

Pierwszorządca Czerwieńsińska Pracownia GORSETÓW

„JÓZEFY”

Nagrodzona Medalem CZĘSTOCHOWA, ul. P. Marji 46. róg Szkolnej Nr. 1.
gorsety kroji paryskich i wiedeńskich higieniczne i do wyrodniania figury, szelki do prostego trzymania, biustonosze, pasy i t. d. Pranie, reperacja i prze-rabianie. — Ceny umiarkowane. 174

Do wwnajęcia od 1-go lutego 4 pokoje z balkonem i wygodami Wiad. w Adm. „Gońca” 3-